

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
جمهوری اسلامی ایران
انباره آثار پزشکی و بهداشتی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران
انباره آثار علمی و بهداشتی

پیشگیری نوین

ویژه دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور

پیام این شماره:

یکی از توانمندی‌هایی که انسان را در برابر آسیب‌های مسموم‌کننده می‌ثربد، دریا بودن تفکر خلاق است. این نوع تفکر همیشه حل‌ساز و همیشه تصمیم‌گیری‌های مناسبی کمک می‌کند.

اعتیاد به منزه سبکی برای زندگی

◀ انکار: پناهگاه نامریی معتاد و بیماری اعتیاد

◀ حسرت

◀ سبک‌های زندگی و گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتی در بین دانشجویان

◀ وضعیت سوء مصرف مواد مخدر در بین دانشجویان

◀ تحصیلات مانع اعتیاد

◀ پرونده سیاه خشک‌شیش

◀ امضای تقاضای نامه همکاری ستاد مبارزه با مواد مخدر و دانشگاه پیام نور

اعتیاد به منزله سبکی برای زندگی

در حال ایجاد است، اگرچه آمارهای رسمی حکایت از آن دارد که بسیاری از اخبار منتشر شده در خصوص اعتیاد جوانان، غیر واقعی و غلو آمیز است، ولی مهم‌تر از آمارها و با در نظر داشتن آمارهای حداقلی، خطر به وجود آمدن نوعی سبک زندگی که در آن مصرف مواد مخدر دارای

آیا اعتیاد و مصرف مواد مخدر در ایران به سبک زندگی تبدیل شده است؟ اخبار و آمار دقیق و غیر دقیق، مستند و بی‌سند، همگی معضل اعتیاد را جدی تلقی می‌کنند چه آمار رسمی که وجود بیش از یک میلیون معتاد را تایید می‌کند و چه آمارهای متفاوت و فراتر از آمار رسمی، همگی بر این امر تاکید دارند که معضل مصرف مواد مخدر در کشور، واجد خصلت خطرناکی است که اگر مهار نشود می‌تواند به بحران اصلی و ملط کشور تبدیل گردد، اما صرف نظر از آمارهای مختلف و ابعاد کمی مصرف مواد مخدر، کیفیت این پدیده نباید واجد اهمیت بیشتری بوده و نیازمند توجه جدی تر باشد. مواد مخدر توسط "انسان اجتماعی" مصرف می‌شود انسان اجتماعی در حالی که واقع در چارچوب نهادها، قواعد و هنجارهای تشکیل دهنده جامعه است، همه آنها را نیز به اندازه خود، تحت تاثیر قرار می‌دهد همه ما وقتی شروع به صحبت می‌کنیم، از قواعد کلامی خاصی پیروی می‌کنیم، اما ویژگی اصلی انسان آن است که همه قواعد پیرامونی خود را تحت تاثیر قرار می‌دهد برای مثال اگر به اصطلاحات و کلمات جدید و به‌طور کلی ساختار کلامی یا گفتمانی که نسل جوان به کار می‌برد توجه کنیم، شاهد خلق کلمات جدیدی هستیم که در همان چارچوب مسلط کلامی قرار دارند اما هم از نظر شکلی و هم از نظر معنایی دارای هویت اختصاصی‌اند. این جریان در تمام شوون زندگی اجتماعی مصداق دارد، پدیده مصرف مواد مخدر نیز از این امر مستثنا نبوده و می‌تواند ابعاد جدیدی بیابد. یکی از ابعاد خطرناک احتمالی در این حوزه، تبدیل مصرف مواد مخدر به یک سبک زندگی، به‌ویژه توسط جوانان است. سبک زندگی به‌طور خلاصه همان الگوی زندگی مطلوب است که هر یک از افراد برای خود بر می‌گزینند. سبک زندگی هم اهداف انسان‌ها و هم روش زندگی و نیل به آن اهداف را مشخص می‌کند و می‌تواند شامل نوع پوشش، نوع رفتار اجتماعی، نوع رفتار فراغتی، اهداف و مقاصد و افراد انتخاب می‌کنند، میزان بایبندی به قواعد جمعی و به‌طور کلی، تمام ابعاد زندگی بشری باشد. وقتی یک سبک زندگی برگزیده می‌شود، دیگر رفتارهای قالبی آن سبک، حتی اگر ضد هنجاری یا متفاوت از عموم باشد، نیازمند توجه نیست. اگر به مباحث اخیر پیرامون مصرف مواد اعتیاد آور صنایع توجه کنیم و نیز حساسیت‌های به‌وجود آمده در افکار عمومی نسبت به پدیده مصرف مواد مخدر در میان جوانان، مدارس و دانشگاه‌ها را در نظر بگیریم، همگی حاکی از آن است که نوعی گرایش پنهان به مواد مخدر، در قالب سبک زندگی

اگر به مباحث اخیر پیرامون مصرف مواد اعتیاد آور صنایع توجه کنیم و نیز حساسیت‌های به‌وجود آمده در افکار عمومی نسبت به پدیده مصرف مواد مخدر در میان جوانان، مدارس و دانشگاه‌ها را در نظر بگیریم، همگی حاکی از آن است که نوعی گرایش پنهان به مواد مخدر، در قالب سبک زندگی در حال ایجاد است.

جایگاه ویژه ای باشد، بسیار جدی است. این خطر در حالی چشمگیر می‌شود که شاهد نوعی گسترش بطنی و کنترل نشده مصرف مواد اعتیاد آور صنایع باتیم سبک زندگی بیش از همه متأثر از وضعیت فرصت‌ها و الگوهای فرهنگی - اجتماعی است. هرگاه دسترسی به حوزه اجتماع و فرهنگ همراه با برخی دشواری‌ها بوده و یا عدم سازگاری واقعیت اجتماعی با حوزه فرهنگی و ارزشی جامعه وجود داشته باشد، ایجاد سبک‌های زندگی جدید و عجیب مورد انتظار است. بر اساس یکی از معتبرترین نظریات بی‌سامانی و انحرافات اجتماعی، مصرف کنندگان مواد مخدر، گروهی هستند که اهداف تعریف شده فرهنگی و وسایل تعیین شده اجتماعی برای نیل به آن اهداف را طرد کرده و اصطلاحاً رو به "گوشه‌گیری" می‌آورند. یعنی این گروه از افراد، زندگی خود را از مسیر جامعه جدا کرده و به تعاریف درونی خود، بسنده می‌کنند. اما وضعیت خطرناک آن است که این گروه از گوشه‌گیری دست کشیده و به "طفیان‌گری" روی آورند. طفیان‌گران، افرادی هستند که نه تنها به طرد اهداف و وسایل می‌پردازند، بلکه خود در تعیین و خلق اهداف و وسایل جدید تلاش کرده و جایگزین‌های خود را عرضه و تقویت می‌کنند. حال چنانچه مصرف مواد مخدر، و به‌ویژه افراط و سوء مصرف آن، به عنوان نوعی سبک زندگی تبدیل شود، گوشه‌گیران به طفیان‌گری روی آورده‌اند در چنین حالتی و در وضعیتی که مصرف مواد مخدر به یک سبک زندگی تبدیل شده، در واقع طرز تلقی و نگرش افراد دارای مدارای وسیعی در قبال مصرف مواد مخدر خواهد بود و شیوع مصرف گسترش یافته و غیر قابل مهار خواهد شد.

انکار: پناهگاه نامریی معتاد و بیماری اعتیاد

نسر طالبی، مدیر عامل جامعه بستگان پاک آسیا

افراد نیازمند به درمان را به طی دوره درمان مناسب تشویق نمایید البته این فرآیند نیاز به همکاری خانواده‌ها و اجتماع دارد. این امر هم‌چنین مستلزم حمایت مجریان قانون، موسسات و اجتماعات مذهبی و ارائه کنندگان خدمات درمانی جهت شناسایی و هدایت این افراد به درمان است. اگر اعتیاد هم چنان گناه و خطای فردی تلقی گردد، طبعاً دیگر لزومی نخواهد داشت تا در سیاست‌گذاری‌های کاهش تقاضا، تمهیدات درمانی برای معتادین فراهم شود. در این صورت تنها راه حل مشکل بیش از دو میلیون معتاد، خط مٹی جرم مدارانه و سیاست‌های کبفري از جمله زندان خواهد بود طبیعتاً در این حوزه حرم خیر، فرد مجرم سعی بر پنهان نمودن رفتارهای جرم نگر و انکار اعتیاد خواهد داشت

اعتیاد فرآیندی است که طی آن، زندگی جسمانی، شناختی، روانی، عاطفی، اجتماعی و معنوی فرد معتاد دچار اختلال و آسیب جدی می‌شود. اعتیاد را می‌توان نوعی بیماری پیش رونده، مزمن و اصلی دانست که فقدان کنترل، استمرار مصرف موادمخدر علیرغم پیامدهای زیان‌آور و نیز (انکار) از ویژگی‌های بارز آن می‌باشد.

معتادین غالباً به خاطر مصرف موادمخدر، ناتوانی در کنترل و مهار آن و آسیبی که برخورد و دیگران وارد می‌سازند، نوعی احساس تحقیر و ترس را در خود تقویت می‌کنند، که منجر به تعارضات روانی و اضطراب‌های ناشی از آن می‌شود. در این شرایط «مکانیسم انکار» برای تفکیک و جدا کردن دستگاه شناختی و منطقی از دستگاه عاطفی و احساسی به کار می‌آید و با تعادل بخشی و واپس رانی و تحریف واقعیت‌های عینی به حفظ و انقاي اعتیاد کمک می‌کند. این عمل با برداشتن افکار دردآور از حیطه آگاهی و وجدانی به دیدگاهی تحریف شده از واقعیت عمل می‌کند و به جای انتخاب طریقی برای «روپارویی مستقیم» و برداختن به خود مشکل

صورت می‌گیرد در نتیجه نوعی جدایی و شکاف بین واقعیت عینی و انکار فرد از واقعیت وجود دارد کسانی که از نظر بهداشت روانی سالم هستند، هنگام

بحران‌های شدید ممکن است به طور ناخودآگاه به مکانیسم‌های غیرعقلانی متوسل شوند این نوع از دفاع روانی یک امر طبیعی و سالم است اما هنگامی که این شیوه‌های دفاعی حالتی متصلب و انعطاف ناپذیر به خود بگیرند و اجازه ندهند که فرد در دوره‌های زمانی متمادی، واقعیت‌های عینی را درک کند، مکانیسم‌های دفاعی به امور غیر بهداشتی، ناسالم و خطرناک تبدیل می‌شوند افراد انکار می‌کنند که اعتیادشان به صورت یک مشکل و مساله درآمده است. آنهايي هم که وجود مشکل را در می‌یابند، ممکن است انکار کنند که راه‌حل‌هایی برای آن مشکل وجود دارد. در رابطه با اعتیاد می‌توان سه شیوه اساسی و خطرناک انکار را مشاهده کرد اول اینکه بعضی افراد ممکن است ناخودآگاه مقدار مصرف خود را کم و ناقص گزارش کنند دوم اینکه بعضی افراد ممکن است از اینکه مصرف موادمخدر آنها به صورت یک مشکل و مساله درآمده است، آگاهی محدودی داشته باشند و شدت واقعی اعتیاد خود را بیان نمی‌کنند. سوم این که افراد ممکن است واقف باشند که مصرف موادمخدر اثرات و نتایج ناگوار شدیدی برای خودشان و دیگران داشته است، اما براساس ترس ممتد و طولانی که از آسکار شدن مشکل خود داشته و دارند، آن را انکار می‌کنند معتادین غالباً از مکانیسم انکار برای آغاز نمودن مصرف موادمخدر، استمرار مصرف موادمخدر به رغم پیامدهای خلاف و ناگوار، تبیین مشکلات وابسته به موادمخدر و برای اجتناب از درمان استفاده می‌کنند

لا این رو برای ایجاد زمینه جهت درمان نوع خاصی از مطالبه و روبرویی را باید ملاحظه و برنامه‌ریزی کرد. این نوع روبرویی که منبأخته Intervention نامیده می‌شود خصوصاً برای ضعف انکار روزی و سیستم دفاعی در نظر گرفته می‌شود (خلاصه مقاله)

بنابر واقعیت‌های آشکار و نتایج حاصل از پژوهش‌های گوناگون و تحلیل‌های آماری در تبیین اعتیاد، یکی از عوامل موثر در شیوع و ترویج فرهنگ اعتیاد، فرد معتاد است. معتادین معمولاً می‌گویند من معتاد نیستم، من فقط گاهی اوقات مصرف می‌کنم، برخی می‌گویند من معتاد نیستم چون به قدر فلانی مصرف نمی‌کنم، یا اینکه نوع ماده مصرفی و طریق مصرف من با دیگر معتادان تفاوت دارد. بسیاری از مردم به اشتباه فکر می‌کنند که اعتیاد به مقدار، مدت و دفعات مصرف موادمخدر و نوع ماده مخدر و الگوی مصرف آنها بستگی دارد. اگر چه اینها عوامل مهمی هستند، اما نمی‌توان آنها را محور تعریف اعتیاد قرار داد اعتیاد فرآیندی است که طی آن، زندگی جسمانی، شناختی، روانی، عاطفی، اجتماعی و معنوی فرد معتاد دچار اختلال و آسیب جدی می‌شود اعتیاد را می‌توان نوعی بیماری پیش رونده، مزمن و اصلی دانست که فقدان کنترل، استمرار مصرف موادمخدر علیرغم پیامدهای زیان‌آور و نیز (انکار) از ویژگی‌های بارز آن می‌باشد. یافته‌های پزشکی درباره مصرف موادمخدر یک واقعیت محض را آشکار ساخته است وقتی این بیماری آغاز شود به یک اشغال ذهنی مخرب مبدل می‌گردد که عواقب آن چیزی جز اجبار فرد بیمار به مصرف و ولع و گرسنگی به مصرف بیشتر نیست جوانی که یک فرد معتاد خیابانی با آن وضعیت ظاهری اسفبار را می‌بیند، خواستار چنین عاقبتی برای خود نیست. باید گفت، عوامل سربایت، مصرف کنندگانی هستند که هنوز در دوران ماه عسل اعتیادند و عواقب و علایم ظاهری اعتیاد را بروز ندادند و اعتیاد خود را انکار می‌کنند این واقعیت گذشته از یک فاکتور بسیار مهم در اپیدمی اعتیاد، می‌تواند نتایج مهمی نیز در مقوله درمان این دسته از مصرف کنندگان داشته باشد عدم آرایه درمان مناسب به این افراد باعث می‌شود حجم بالایی از آنان از جمله اکثریت غالب گروه سنی ۱۸ تا ۲۵ سال برای مدت زمان طولانی، پاسخی خوش‌بینانه به درمان ندهند و ممکن است دیگر به سراغ درمان نیابند. منطق کتونی درباره درمان کسانی که هنوز در دوران ماه عسل اعتیاد هستند، مبتنی بر این نکته است که باید به اعتیاد به عنوان بیماری‌ای پرداخته شود که ویژگی اصلی آن انکار است. بنابراین برای رفع خلاء انکار، جامعه نیازمند آن است تا فضایی ایجاد گردد که افراد وابسته به موادمخدر صادقانه و مستقیم با پدیده اعتیاد به عنوان یک بیماری برخورد کنند و بدین نحو

حسرت

معصومه نوازنی / کارشناس ادبی

خطرناک نباشه...
 آگه خطر داشت که بهت پیشنهاد نمی دادم دوست عزیزمو بندازم تو خطر؟
 پس خاطر جمع باشه؟
 آره صد در صد تقصیر من نه بو داره نه سو هیچ کس نمی فهمه... بیا بزن تا همه اراده
 تو رو ببینن-
 حالا دیگه نمی خواست دیده بشه. به آدم رجور و معتاد به شیشه رو هیچ کس نمی
 خواست که بمینه.

از دیدن مدل ها و مانکن های توی مجله سیر نمی شد... دهها بار این مجله رو ورق
 زده بود و هر بار بیشتر از بار قبل غصه خورده بود و حسرت کشیده بود...
 در جمع دوستان، قایل آشنایان و حتی همسایه ها هیچ وقت دیده نمی شد...
 البته اگر هم دیده می شد به خاطر هیکل ناقرم و چاقش بود
 اغلب هم سن و سالش اندامی متناسب داشتند.
 چند بار گلرش او را بیش بزرگ تغذیه برده بود ولی هر بار بی نتیجه بود.
 رژیم اراده می خواست که اونم نداشت دلش می خواست خوابه بعد پاشه ببینه که
 همون جوری شده که دلش می خواست.
 چرا نمی شه اثرش باور نکردنیه.

پژوهش

سبک های زندگی و گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتی در بین دانشجویان

افدس پارسا بروجنی، فاطمه دوستی ایرانی

تهدید ملی این جامعه است. جامعه ما با داشتن ساختار جمعیتی جوان، به نحو نگران کننده ای مورد تهاجم گسترده مواد مخدر قرار گرفته است.

نمونه این پژوهش شامل ۲۵۰ نفر از دانشجویان (۱۲۹ نفر دختر و ۱۲۱ نفر پسر) دانشگاه های یکی از شهرها است که به روش نمونه گیری خوشه ای از بین دانشگاه های آن شهر انتخاب شدند. ابزار این پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته است که پس از تایید روایی و پایایی استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS صورت گرفت.

هدف از پژوهش حاضر بررسی آثار سبک زندگی بر مصرف مواد مخدر صنعتی در بین دانشجویان است با توجه به یافته های حاصل از این پژوهش مشاهده شد که بین نحوه گذران اوقات فراغت و گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتی رابطه مثبت وجود دارد این یافته با یافته های سایر پژوهشگران مبنی بر اثر گذاری نحوه گذران اوقات فراغت و گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتی همسو است می توان گفت افرادی که از برنامه ای منظم برای اوقات فراغت خود برخوردار نیستند، در زندگی خود هدف مشخصی ندارند و معنای مهمی برای زندگی خود نیافته اند، با هر سختی و مشکلی از هم می یاشند و انگیزه خود را از دست می دهند و نسبت به تغییرات زندگی منططف نیستند و همواره در بیم و ترس

باقی می ماند و توانایی مواجه شدن با آن را ندارند در نتیجه در شرایط و موقعیت های تهدید آمیز به مصرف مواد گرایش پیدا می کنند همچنین، این افراد در برابر مشکلات بیار آسیب پذیر عمل می کنند و به سرعت در هم می شکنند و نمی توانند احساسات و هیجان های خود را کنترل و به شیوه سالم مدیریت کنند.

نتایج پژوهش حاضر همچنین نشان داد که بین اولویت هزینه زندگی با گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتی **همبستگی** وجود دارد یافته فوق با یافته های سایر پژوهشگران مبنی بر تاثیر الویت هزینه زندگی بر مصرف مواد مخدر صنعتی همسو است بنابراین، می توان گفت که الویت هزینه زندگی بر مصرف مواد مخدر صنعتی نقش مهمی در گرایش مصرف مواد مخدر صنعتی دارد. یافته ها نشان داد که الویت خرید بر گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتی تاثیر دارد و با یافته های دیگر محققان همسو است. فعالیت فرهنگی نیز با گرایش به مصرف مواد مخدر رابطه دارد. پس هرچه در جامعه به سبک زندگی و شیوه های فرهنگی آن توجه شود، امکان آسیب های نالشی از مواد مخدر کمتر است.

وقتی دنیای اجتماعی متحول می شود، به مفاهیمی نو برای درک کردن آن نیازمندیم. سبک زندگی از جمله مفاهیمی است که در دنیای امروز زیاد از آن استفاده می شود. مطالعه سبک زندگی قابلیت بیشتری برای شناخت دقیق تر از رفتارها و پیش بینی آنها را دارا می باشد. بررسی رفتارهای واقعی با رویکرد کشف انسجام و الگومند یا به عبارتی مطالعه سبک زندگی، می تواند جایگزینی مناسب برای بررسی نگرش ها و ارزش ها باشد. همچنین تحولات تکنولوژیکی و گسترش استفاده از فناوری های ارتباطی نظیر اینترنت، ماهواره و ارتباط با دنیای مدرن، فراگیر شدن آموزش و تحصیلات دانشگاهی باعث شده است جوانان جامعه ما به دنبال ارزش ها و الگوهای جدید برای زندگی شان باشند، به عبارتی دیگر به دنبال تجربه سبک های جدید زندگی هستند.

اعتقاد که یک بیماری جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی است و پیامدهای ناخوشایند آن از مهم ترین دغدغه های جوامع و یکی از ناگوارترین آسیب های اجتماعی است و مدت هاست که نظر مصلحان اجتماعی را به خود جلب کرده است و به عنوان یکی از موضوعات اساسی در ارتباط با سلامت جوانان مطرح است. دانشجویان در هر کنسوری به لحاظ تحرک اجتماعی و بالندگی علمی نقش محوری را در توسعه جوامع ایفا می کنند برای رسیدن به اهداف توسعه و پیشرفت کشور، شناسایی مشکلات و مسائل پیش رو از اهمیت زیادی برخوردار است. در این راستا شناسایی دانشجویان در معرض خطر سوء مصرف مواد و سایر رفتار های پر خطر باید از دغدغه های اساسی مسئولان علمی باشد. این پژوهش در پی بررسی رابطه سبک زندگی دانشجویان و گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتی است.

اعتیاد و سوء مصرف مواد مخدر به مثابه یک مسأله اجتماعی، پدیده ای است که همراه با آن توانایی جامعه در سازمان یابی و حفظ نظم موجود از بین می رود و باعث دگرگونی های ساختاری در نظام اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در یک جامعه می شود. در جامعه امروز ما، مواد مخدر در سیمای یک مسأله یا مشکل اجتماعی رخ نموده است. این آسیب اجتماعی تعداد زیادی از مردم را تحت تاثیر قرار داده و به طور روز افزونی در حال تعامل با سایر آسیب های اجتماعی است. جامعه ما شاهد رشد روز افزون تأثیرات مخرب مواد مخدر بوده است.

مبارزه با این پدیده مستلزم شناخت همه ابعاد آن است، بنابراین باید پذیریم که مواد مخدر، فوری ترین و جدیدترین

تحولات تکنولوژیکی و گسترش استفاده از فناوری های ارتباطی نظیر اینترنت، ماهواره و ارتباط با دنیای مدرن، فراگیر شدن آموزش و تحصیلات دانشگاهی باعث شده است جوانان جامعه ما به دنبال ارزش ها و الگوهای جدید برای زندگی شان باشند، به عبارتی دیگر به دنبال تجربه سبک های جدید زندگی

هستند

یک باور غلط

تحصیلات مانع اعتیاده

برای رد این باور، همین کافیه که اعلام کنیم تا به حال تعداد زیادی پزشک، دندان‌پزشک، مهندس، متخصص، مهندس و دانشجو معتاد شدن و برای درمان خودتون تلاش زیادی کردن. یه سؤال: آیا برای دانشجویی که وارد دانشگاه می‌شه، واکنش فرهنگی پیشگیری از اعتیاد تلقیح می‌شه؟ حالا شاید محیط دانشگاه به اون نگاهی متعالی تر بده، اما هیچ ضمانتی برای عدم ابتلای اون به اعتیاد وجود نداره. واکنش‌های اعتیاد عبارتند از: آموزش انواع و خطرات مواد، آموزش فرزندپروری برای والدین و مهارت‌های زندگی مثل (نه گفتن، دوست‌یابی، حل مسأله، تصمیم‌گیری و غیره). حالا این دانشجوی عزیز ما از کجا باید ایثار و بدونه تا واکنسینه بشه؟ پس محیط دانشگاه تفاوت چندانی با محیط بیرون نداره، هر چند آمارا نشون میده تعداد معتاد دانشجو و تحصیلکرده در بین کل معتادا خیلی کمه، اما با توجه به جایگاه دانشجو، انتظار همون تعداد کم رو هم نداریم. بسیاری از خانواده‌ها تصور می‌کنن چون فرزندشون به دانشگاه راه پیدا کرده، دیگه خطری تهدیدش نمی‌کنه و خود دانشجوها هم فکر می‌کنن چون به دانشگاه وارد شدن، خطری تهدیدشون نمی‌کنه و این امر به خودتونم مشتبه شده درسته در بین معتادای کشور. آمار تحصیلکرده‌ها کمتره، اما بدونیم کل تحصیلکرده‌ها هم در جامعه نیاز دارن که مهارت‌های زندگی رو یاد بگیرن. به عبارتی دانشجوها با تحصیلاتشون نمی‌تونن به خودی خود از خطر اعتیاد در امان باشن و هوش اجتماعی که می‌تونه در کنار تحصیل به عنوان یه واکنس پیشگیرانه عمل کنه.

منبع: کتاب ۴۴ باور غلط در باره اعتیاد برای جوانان - ۱۳۹۴ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مصاحبه

وضعیت سوّمصرف مواد مخدر در بین دانشجویان

دکتر پرویز افشار، معاون کاهش تقاضا و توسعه مشارکت‌های مردمی ستاد مبارزه با مواد مخدر

بر اساس آخرین آمارها از میان دانشجویان، بیشترین میزان مصرف شامل قلیان با ۲۸.۷ درصد و سیگار با ۲۰.۴ درصد می‌شود. نمی‌توان درباره آسیب‌های اجتماعی، اعتیاد و مواردی از اینگونه که جزو بیماری‌های دارای قبح اجتماعی به حساب می‌آیند آمار ارائه کرد، چراکه تحقیقاتی که انجام می‌شود با روش‌های آماری دقیق و ضریب خطای مثبت و منفی یک درصد تا پنج درصد انجام می‌شود.

آخرین تحقیقاتی که در خصوص وضعیت سوء مصرف مواد در دانشجویان صورت گرفته مربوط به سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱ و در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم است. بر اساس این آمار از هر ۱۰ نفر ۲۶ درصد از دانشجویان اعلام کرده‌اند که یک نوع ماده را مصرف کرده‌اند، البته این به معنای اعتیاد نیست و شامل مصرف تفریحی می‌تود.

بیشترین میزان مصرف، شامل مصرف قلیان با ۲۸.۷ درصد، سیگار با ۲۰.۴ درصد، تریاک ۳.۱ درصد می‌تود. در خصوص داروهای مجاز که مورد سوء مصرف قرار می‌گیرد نیز بالاترین آمار به ترتیب مخصوص قرص‌های کدئین داره، دیازپام، فلوکستین (ضد افسردگی) و ترامادول است. مصرف همه انواع مواد چه مواد مخدر، محرک، سیگار و قلیان در بین دانشجویان یسر بیشتر از دانشجویان دختر است. آمار جداگانه ای برای مصرف مواد اعتیاد آور و مخدر در بین دختران دانشجو نداریم، اما ریسک پذیری، میزان خطرپذیری و مصرف در بین دانشجویان سر بالاتر از دختران است. در بین دانشجویان دختر مصرف سیگار و قلیان در رتبه اول و ریتالین و قرص‌های شب امتحان در رتبه بعدی قرار دارد.

تعداد سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱ به غیر از دانشجویان وزارت علوم در دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت نیز انجام شده است، آمار می‌دهد که در دانشگاه‌های وزارت علوم ۲۶ درصد بوده در بین دانشجویان وزارت بهداشت ۱۶ درصد بود. با اینکه میزان آگاهی دانشجویان پزشکی از اعتیاد مواد و ضررهای آن بالاتر از دانشجویان وزارت علوم است، اما باز هم آمار مصرف وجود دارد. لذا این موضوع نشان می‌دهد که تنها آگاهی کافی نیست، بلکه تغییر نگرش و رفتار است که موجب مصونیت می‌شود.

در خصوص بالاترین و پایین‌ترین آمار مصرف مواد از سوی دانشجویان در استان‌ها، باید گفت: متأسفانه آمار به تنگ استان‌ها و اینکه کدام استان بالاترین و پایین‌ترین مصرف را در بین دانشجویان دارد، نداریم، جمع‌آوری آمار در فضاهای دانشگاهی هر ۱۰ سال یکبار انجام می‌شود و تلاش ما این است که مدت زمان آن کاهش پیدا کند و هر ۵ سال یکبار صورت بگیرد. چرا که تغییر الگوی مصرف در حال رخ دادن است و هدف ما این است که با کم کردن این زمان این تغییر را متوجه شویم و به موقع برای مبارزه با آن مداخله کنیم.

(منبع: خبرگزاری مهر شهریور ۱۳۹۴)

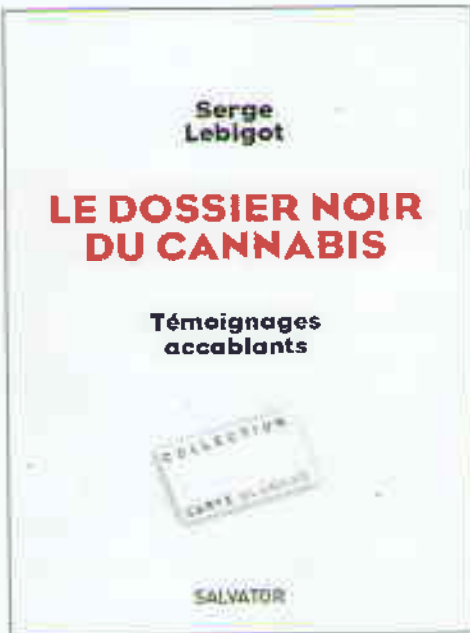
پرونده سیاه حشیش

هدف اصلی کتاب این است که قانونی کردن مصرف "حشیش" را رد کند و حتی آن را فبیح نشان دهد. بخش مهمی از این کتاب روایت کسانی است که بیشتر شهروندانی موفق و خوشبخت بوده‌اند. "گیوتل" پسر جوان زن رولسناسی است که این روزها در مرکز بازپروری معتادان به حشیش بستری است. وحشت و وضعیت روانی، فیزیکی و تحصیلی این پسر جوان مادر رولسناسی اش را مجبور می‌کند تا به نگارنده کتاب بگوید "تحمل در برابر این نوع مواد مخدر باید کلاً به سفر برسد." "گفت و گو با قاضی دادگاه نوجوانان یکی دیگر از فراهای جدی کتاب است. قاضی، مدرسه نرفتن کودکان ۱۰ تا ۱۱ ساله و مصرف حشیش توسط والدین جوان روبروی چشم کودکان را از جمله مسائل قابل توجه می‌داند. لوولسنگی به "حشیش" را بسیار جدی توصیف می‌کند و بهترین نسخه در مقابل آن را اطلاع رسانی - فصل شش کتاب که به نقد جدی "قانونی کردن فروش مواد مخدر" اختصاص دارد، قانونی کردن آن را برخلاف منافع کودکان و امنیت عمومی جامعه می‌داند. با این حال هستند کسانی که برای قانونی کردن استدلال‌های چندگانه‌ای را ارائه می‌کنند مثل:

۱. آنها می‌خواهند فروش آن را همانند تنباکو و الکل قانونی کنند.
۲. فروش حشیش امکان تحمیل مالیات برای محدود کردن مصرف و کنترل سلامت را به همراه خواهد داشت.
۳. امکان کنترل حشیش با فروش قانونی فراهم می‌شود.
۴. فروش قانونی دست توزیع کنندگان را کوتاه خواهد کرد.
۵. تولید غیر قانونی آن متوقف می‌شود.
۶. اگر قانونی باشد نوجوانان کمتری به آن گرایش خواهند داشت.
۷. قانونی کردن به ایجاد شغل کمک می‌کند.
۸. قوانین ناظر بر استفاده از حشیش به مراتب از مصرف آن خطرناک تر و شدید تر هستند.

نگارنده کتاب "سرژ لوبی گو" که در عین حال رئیس انجمن "والدین علیه مواد مخدر" فرانسه نیز هست، سعی دارد گام به گام این استدلال‌ها را رد کند و با طرح دلایل خود تأکید می‌کند که باید این واقعیت را که در سراسر جهان تعداد جوانان در حال ترک وابستگی به "حشیش" از همه دیگر انواع مواد مخدر و حتی الکل بیشتر است، به طور جدی مد نظر داشت.

(منبع: www.cudras.ir)

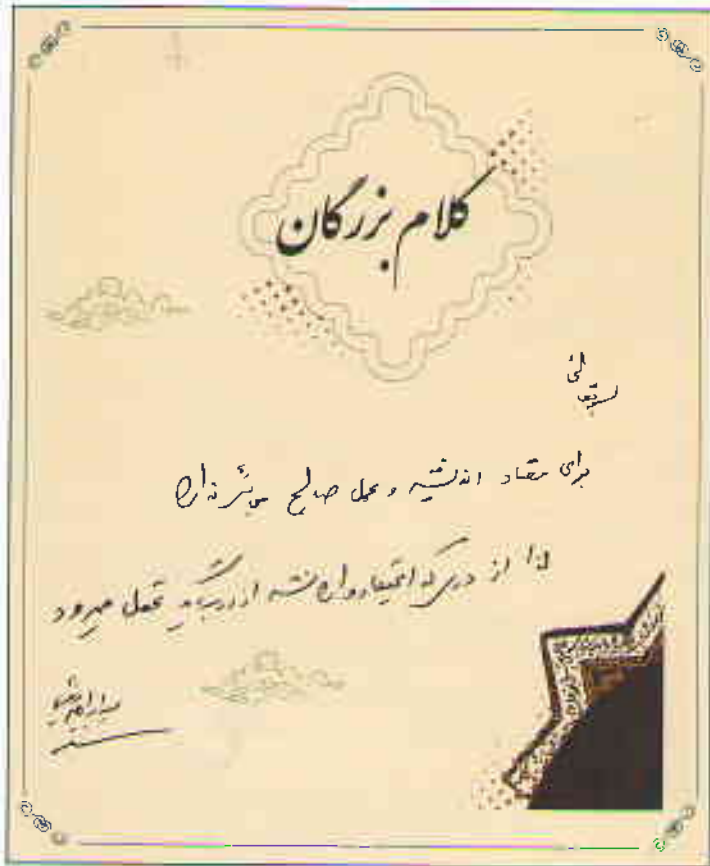
خبر

امضای تفاهم نامه همکاری ستاد مبارزه با مواد مخدر و دانشگاه پیام نور

ستاد مبارزه با مواد مخدر و دانشگاه پیام نور به مدت دو سال تفاهم نامه همکاری امضا کردند. دکتر علیرضا جزینی قائم مقام دبیر کل ستاد مبارزه با مواد مخدر در مراسم امضای این تفاهم نامه که در سازمان مرکزی دانشگاه پیام نور برگزار شد؛ گفت مواد مخدر یکی از آسیب های مهم اجتماعی است که ایجاب می کند مسوولان امر در مبارزه با آن، با همه اقسار جامعه ارتباط برقرار کنند به ویژه با دانشگاه ها که در حوزه پیشگیری از اعتیاد از اهمیت خاصی برخوردارند. آماری که طی دو سال گذشته در بین دانشگاه های وزارت علوم و بهداشت از اعتیاد دانشجویان جمع آوری شده است، نگران کننده است که می بایست سه موضوع پیشگیری، درمان، توانمندسازی و صیانت را در دانشگاه ها به صورت منجم دنبال کنیم و با این مراکز علمی و آموزشی همکاری تنگاتنگی داشته باشیم.

حجت الاسلام و المسلمین سید ابراهیم رئیسی، دادستان کل کشور

زیر نظر شورای سیاست گذاری

سر دبیر: محمدعلی زکریایی
مدیر هنری: امور هنری جامعه و فرهنگ
همکاران این شماره:

- نصیر طالبی
- معصومه نوازنی
- اقدس پازسا و فاطمه دوستی ایرانی

کلیه حقوق مادی و معنوی مطالب این نشریه محفوظ و منعلق به اداره کل امور فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد

نقل مطالب با ذکر نام منبع، مجاز می باشد

نشانی: تهران، شهرک قدس، میدان صنعت، خیابان خوردین، خیابان هرمرزان، نبش خیابان پیروزان جنوبی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، اداره کل فرهنگی و اجتماعی

استاندارد، مسئولین و کارکنان محترم دانشگاه های توانمند نظرات و پیشنهادات خود را در دوره گاه نامه پیشگیری نوین به آدرس اینترنتی زیر ارسال نمایند

f_ejtemaee@mst.ir | www.pishgirinovin.com

ما با یک جامعه هدف بسیار ارزشمند یک میلیون نفری در این دانشگاه روبرو هستیم که با احتساب خانواده این دانشجویان و کارکنانش، چهار میلیون نفر می شوند که می بایست مباحث پیشگیری از اعتیاد برای آنان آموزش داده شود. یکی از مایل نگران کننده در بین دانشجویان، خوابگاه های دانشجویی و خانه های مجردی است که کنترل و نظارت مستقیم و غیر مستقیم دستگاه های نظارتی بر این امر باید مورد توجه جدی قرار گیرد. با ورود دانشجو به خوابگاه، ارتباط وی با خانواده اش تقریباً قطع می شود و دیگر والدین کنترلی بر وی ندارند. این غفلت موجب بروز آسیب در دانشجو می شود، لذا در این میان، مسئولان دانشگاهی باید کنترل صحیحی بر دانشجو داشته باشند.

دانشگاه پیام نور با توجه به فضای مجازی که در اختیار دارد، می تواند منابع مربوط به حوزه پیشگیری از اعتیاد را به دانشجویان ارائه کند. نرم افزار این امر آماده است و به صورت پایلوت در وزارت تعاون اجرایی شد که بسیار اتربخش بود. همچنین در دانشگاه ها می توان نمایندگان و کارگاه های آموزشی پیشگیری از اعتیاد را برگزار و از مدرسان کارآمد در عرصه پیشگیری استفاده کرد.

دکتر کریم نجفی بزرگ معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه پیام نور کشور گفت: این فرصت خوبی است که برای این دانشگاه فراهم شده تا در رفع مشکلات اجتماعی کشور قدم بردارد. سال گذشته با توجه به اعتباراتی که ستاد برای این دانشگاه در نظر گرفت، کارگروه هایی توسط معاونت آموزشی دانشگاه و همچنین جلاتی در استان های آسیب خیز تشکیل شد. (روابط عمومی ستاد مبارزه با مواد مخدر)